

Od czwartku nowa wystawa w Krakowie. „Rzeczpospolite partyzanckie. Enklawy wolności” w Muzeum Armii Krajowej

[Ewa Waclawowicz](#)

3 grudnia 2024, 17:56

WOJCIECH MATUSIK / POLSKAPRESS

Muzeum Armii Krajowej zaprasza na otwarcie nowej wystawy czasowej zatytułowanej „Rzeczpospolite partyzanckie. Enklawy wolności”. Wystawa prócz pokazania obszarów wyzwolonych przez AK, zagłębia się w sprawę rzezi Wołyńskiej czy udział AK w wyzwoleniu kresowych miast: Wilna i Lwowa. Ekspozycję można będzie oglądać od 5 grudnia br. do 31 marca 2025 roku.

Historia polskiej partyzantki

W sierpniu 1944 r. doszło do wyjątkowej w okupowanej Europie sytuacji. Polscy partyzanci własnymi siłami wyzwolili od Niemców obszary liczące kilka tysięcy kilometrów kwadratowych.

Do powstania tych tzw. Rzeczypospolitych lub republik partyzanckich doszło w kilkunastu miejscach, głównie w Świętokrzyskim, w Małopolsce, na Podkarpaciu i w okolicach Lwowa, ale także na Nowogródczyźnie.

Ich tworzenie odbywało się w ramach Akcji „Burza”. Oddziały partyzanckie z różnych ugrupowań, usuwając niemieckie wojsko i administrację, przejmowały władzę, tworząc obszary wolnej Polski.

Wystawa „Rzeczypospolite partyzanckie. Enklawy wolności”

Ekspozycja „Rzeczypospolite partyzanckie. Enklawy wolności” przedstawia tzw. republiki partyzanckie, czyli obszary wyzwolone samodzielnie przez Armię Krajową i inne formacje zbrojnego podziemia latem 1944 r. Pokazuje okoliczności ich powstania, historię walk o ich utrzymanie oraz sylwetki związanych z nimi ludzi.

Zaprezentowane zostaną m.in. republika pińczowska, raciechowska, iwonicka, ochotnicka, wszachowska, kampinoska i stołpecko-nalibocka. Autorzy uwzględnili także oswobodzone podczas Powstania Warszawskiego części Warszawy. Pokazana zostanie również pierwsza republika partyzancka, czyli obszar działania Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala” w okresie 1939–1940. Stała się ona swego rodzaju przykładem dla podobnych działań podjętych w późniejszym okresie wojny.

Wołyń i pomoc powstańczej Warszawie

Wystawa porusza także inne tematy, m.in. rzeź wołyńską i polskie samoobrony na Wołyniu, szlak bojowy 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK, udział AK w wyzwoleniu kresowych miast: Wilna i Lwowa oraz próby udzielenia pomocy powstańczej Warszawie przez terenowe struktury Armii Krajowej.

Na ekspozycję składa się kilkadziesiąt plansz ze zdjęciami i opisami oraz eksponaty: broń, sztandary i dokumenty. Pochodzą one ze zbiorów m.in. Muzeum Armii Krajowej, Centralnej Biblioteki Wojskowej, Instytutu Pamięci Narodowej i Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

O wystawie

Kuratorami wystawy są dr Piotr Wierzbicki i Anna Radecka z Muzeum AK. Ekspozycja powstała we współpracy z Centralną Biblioteką Wojskową im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Wernisaż wystawy będzie miał miejsce w czwartek 5 grudnia o godzinie 12 w Muzeum Armii Krajowej. Będzie ją można oglądać do 31 marca 2025 r.

<https://krakow.naszemiasto.pl/od-czwartku-nowa-wystawa-w-krakowie-rzeczypospolite-partyzanckie-enklawy-wolnosci-w-muzeum-armii-krajowej/ar/c5p2-27054239>